

Sparbarometer

Andra kvartalet 2001

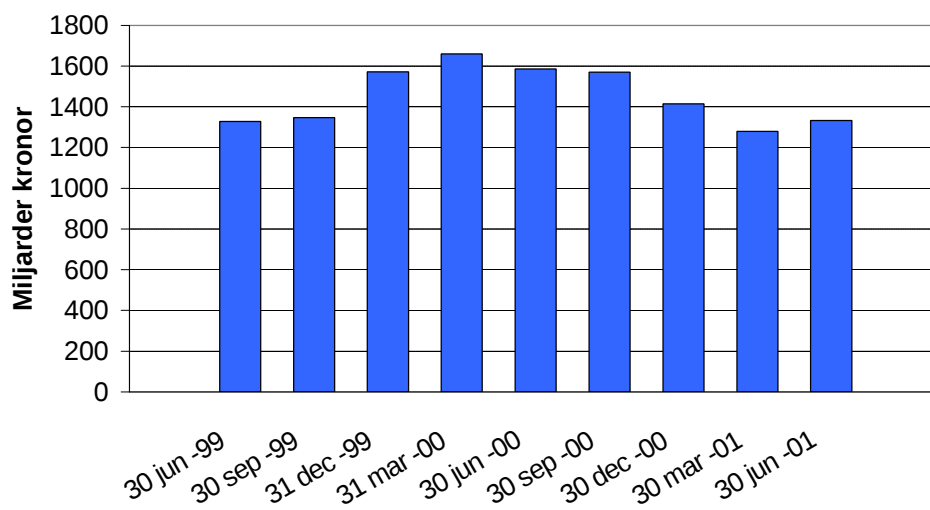
Hushållens¹⁾ finansiella förmögenhet och skuldkvot

Ställning

	99 jun	99 sep	99 dec	00 mar	00 jun	00 sep	00 dec	01 mar	01 jun
Miljarder kronor									
Finansiella tillgångar ²⁾	2 086	2 117	2 364	2 465	2 408	2 408	2 274	2 152	2 229
Inkl. kollektiva försäkringar	2 311	2 346	2 598	2 705	2 658	2 664	2 538	2 418	2 503
Finansiella skulder	982	1 000	1 026	1 046	1 072	1 093	1 123	1 140	1 170
Finansiell nettoförmögenhet	1 104	1 117	1 338	1 419	1 336	1 315	1 151	1 012	1 059
Inkl. kollektiva försäkringar	1 329	1 346	1 572	1 660	1 587	1 571	1 415	1 278	1 332
Skuldkvot ³⁾	0,47	0,47	0,43	0,42	0,45	0,45	0,49	0,53	0,53
Inkl. kollektiva försäkringar	0,43	0,43	0,40	0,39	0,40	0,41	0,44	0,47	0,47

- Hushållens finansiella ställning har sedan senaste årsskiftet försämrats med 83 miljarder kronor. Hushållens nettoförmögenhet (sparbarometerens totala finansiella tillgångar minus skulder) minskade kraftigt under första kvartalet 2001. Därefter skedde en återhämtning andra kvartalet då nettoförmögenheten ökade med 54 miljarder kronor, till 1 332 miljarder kronor.
- Börsutvecklingen medförde stabilare tillgångspriser under andra kvartalet, men hushållens skuldsättning ökade. Kvoten mellan hushållens finansiella skulder och tillgångar (inkl. kollektiva försäkringar) låg oförändrad, på 47 procent, mellan mars och juni 2001.

Hushållens finansiella nettoförmögenhet vid kvartalsslut (inkl. kollektiva försäkringar) 1999 kv. 2 - 2001 kv. 2

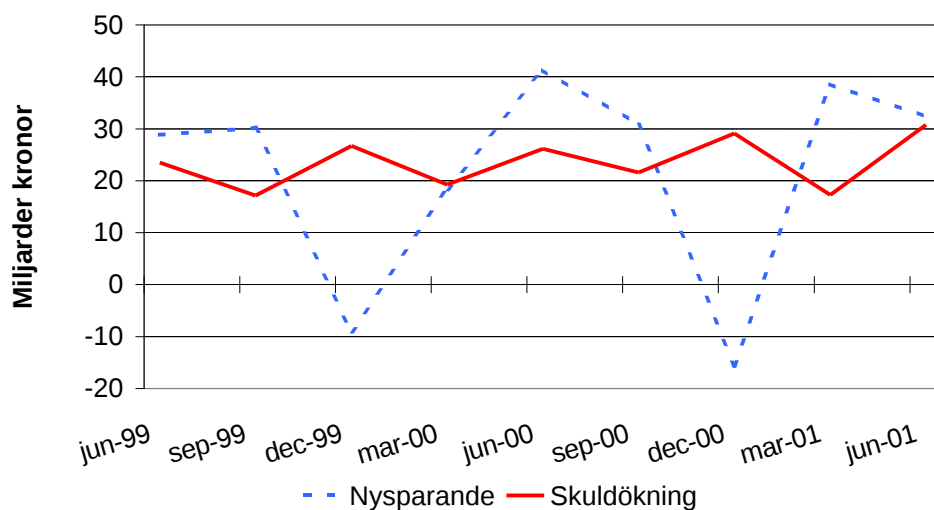
Finansinspektionen
P.O. Box 7831
SE-103 98 Stockholm
[Regeringsgatan 48]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Hushållens nysparande och skuldökning

Transaktioner under perioden	1999			2000				2001	
	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.
Miljarder kronor									
Nysparande, brutto ²⁾	28,9	30,2	-9,0	18,4	41,3	30,8	-15,6	38,6	32,3
Inkl. kollektiva försäkringar	40,0	34,6	-4,4	25,1	51,2	35,9	-7,2	41,0	39,6
Skuldökning, brutto	23,5	17,2	26,7	19,3	26,1	21,6	29,1	17,2	30,8
Nysparande, netto	5,3	13,0	-35,8	-0,9	15,2	9,2	-44,8	21,4	1,6
Inkl. kollektiva försäkringar	16,5	17,4	-31,1	5,9	25,1	14,3	-36,3	23,8	8,9

- Under 2001 har det skett en omsvängningen i riktning mot högre sparande efter ett anmärkningsvärt svagt 2000.
- Konjunkturavmattningen spelar stor roll. Hushållens konsumtionsökning har dämpats vilket påverkat nysparandet positivt. Sannolikt har även värdenedgångarna på hushållens placeringar i aktier och fonder, allt sedan mars 2000, bidragit till att dämpa konsumtionen.
- Tillväxttakten i bankernas och kreditinstitutens utlåningen till hushållen var för helåret fram till mars 2001 7,7 procent. Tillväxttakten ökade till 9,0 procent i juni. Framför allt är det bostadsinstituten som redovisar högre ökningstal på grund av växande lånevolymen till småhus och bostadsrätter.

Hushållens nysparande brutto och skuldökning brutto
kvartalsvis, 1999 kv. 2 - 2001 kv. 2

Sparformernas utveckling

Hushållens nysparande

Nysparande under perioden	1999			2000				2001	
Miljarder kronor	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.
Försäkringssparande, individuellt	17,5	10,6	18,1	21,4	18,3	15,4	17,2	22,5	20,4
Aktier	-0,4	8,6	-2,0	-3,9	34,1	3,3	-0,7	4,3	0,0 ⁴⁾
Fonder	6,8	1,3	1,0	5,1	0,9	2,1	0,4	-2,6	1,8
Därav svenska fondandelar	5,5	1,1	1,1	5,1	-0,3	2,4	0,2	-2,9	1,0
Därav utländska fondandelar	1,4	0,2	-0,2	0,0	1,2	-0,3	0,2	0,3	0,8
Bankinlåning ⁵⁾	7,6	7,9	-33,9	16,3	-6,0	16,6	-37,8	20,0	14,3
Obligationer	-4,0	-0,1	0,4	-18,3	-5,3	-7,5	0,8	-3,5	-7,0
Sedlar, mynt och lån till finanssektorn	1,4	2,0	7,4	-2,3	-0,6	0,9	4,4	-2,0	2,8
Totalt	28,9	30,2	-9,0	18,4	41,3	30,8	-15,6	38,6	32,3

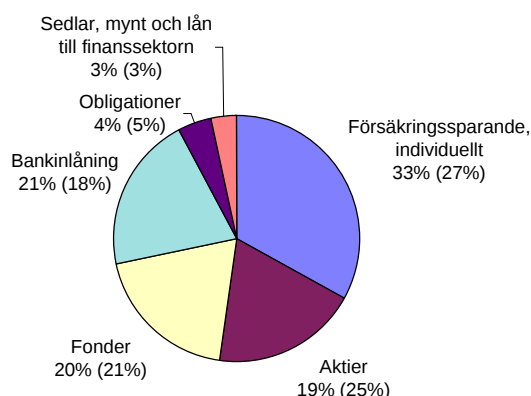
- Det individuella sparandet i försäkringar, t.ex. i liv- och kapitalförsäkringar, fortsätter att växa. Under första halvåret 2001 har även hushållens banksparende varit högt. Inlåningen ökade netto med närmare 35 miljarder kronor. Vidare redovisas positiva tal för hushållens sparande i värdepappersfonder under andra kvartalet.
- Alltjämt är trenden svag eller vikande för hushållens nysparande i enskilda aktier och i obligationer. (Nysparandet i enskilda aktier redovisas andra kvartalet som noll så länge uppgifter saknas.)

Hushållens finansiella portfölj

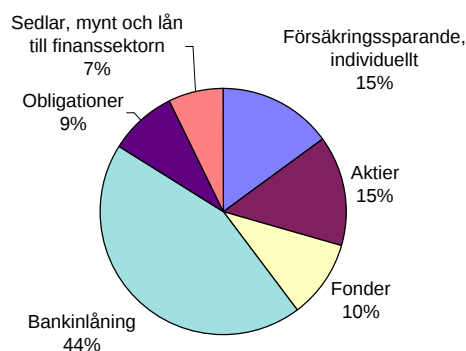
Ställning samt andelar	97 dec	98 dec	99 dec	00 mar	00 jun	00 sep	00 dec	01 mar	01 jun
Miljarder kronor									
Försäkringssparande, individuellt	467	560	618	639	657	673	693	716	736
procent	26	29	26	26	27	28	30	33	33
Därav fondförsäkring (unit linked)	54	85	156	179	181	190	180	170	188
procent av försäkringssparande, individuellt	11	15	25	28	28	28	26	24	26
Därav övrigt individuellt försäkringssparande	414	475	462	460	476	483	514	546	548
procent av försäkringssparande, individuellt	89	85	75	72	72	72	74	76	74
Aktier	402	364	587	638	608	583	502	408	427
procent	22	19	25	26	25	24	22	19	19
Därav svenska aktier	325	342	487	541	512	492	423	343	361
procent av aktier	81	94	83	85	84	84	84	84	85
Därav utländska aktier	77	22	99	97	95	90	78	65	66
procent av aktier	19	6	17	15	16	16	16	16	15
Fonder	262	347	514	546	514	513	472	407	435
procent	15	18	22	22	21	21	21	19	20
Därav svenska fonder		293	452	485	454	454	413	356	380
procent av fonder		84	88	89	88	88	88	88	87
Därav utländska fonder		55	61	60	60	59	59	51	55
procent av fonder		16	12	11	12	12	12	12	13
Bankinlåning⁵⁾	440	430	434	450	444	460	423	443	457
procent	24	22	18	18	18	19	19	21	21
Obligationer	161	164	139	120	114	107	107	104	97
procent	9	9	6	5	5	4	5	5	4
Sedlar, mynt och lån till finanssektorn	63	65	74	72	71	72	77	74	77
procent	4	3	3	3	3	3	3	3	3
Totalt finansiella tillgångar ²⁾	1 795	1 931	2 364	2 465	2 408	2 408	2 274	2 152	2 229
Portföljandelar totalt, procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100

- Sparbarometern visar flera andelsförskjutningar i hushållens finansiella portföljer under 2001. Det individuella försäkringssparandets andel ökade under årets första sex månader från 30 till 33 procent. Värdet på innehavet av enskilda aktier och fonder minskade däremot, med lägre andelar som följd.

**Hushållens finansiella portfölj 30 juni 2001
(30 juni 2000)**

Hushållens finansiella portfölj 31 dec 1990

- Den senaste 12-månadersperioden märks en motsvarande förskjutning till förmån för mer försäkringssparande och bankinlåning. Respektive portföljandelar för direkta placeringar i aktier, fonder och för bankinlåning stannar runt 20 procent samtidigt som andelen individuellt försäkringssparande når hela 33 procent.

Aktiesparandets och räntesparandets andelar i portföljen

Miljarder kronor	97 dec	98 dec	99 dec	00 mar	00 jun	00 sep	00 dec	01 mar	01 jun
Aktiesparande ⁶⁾	880	965	1376	1467	1418	1399	1289	1142	1198
procent av portfölj	52	53	62	63	62	61	60	57	57
Räntesparande ⁷⁾	809	848	857	870	859	876	844	870	887
procent av portfölj	48	47	38	37	38	39	40	43	43
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Det direkta ägandet i aktieportföljen

Miljarder kronor	97 dec	98 dec	99 dec	00 mar	00 jun	00 sep	00 dec	01 mar	01 jun
Direktägda aktier	402	364	587	638	608	583	502	408	427
Total aktieportfölj ⁶⁾	880	965	1376	1467	1418	1399	1289	1142	1198
Andel av total aktieportfölj, procent	46	38	43	44	43	42	39	36	36

- Aktiesparandets andelar har alltså minskat. Alltjämt svarar dock olika former av aktierelaterat sparande – direkt i enskilda aktier och indirekt via aktiefonder och individuellt sparande i försäkringar – för mer än halva värdet av hushållens finansiella portfölj. (57 procent av den samlade portföljen enligt Sparbarometerens senaste beräkning).

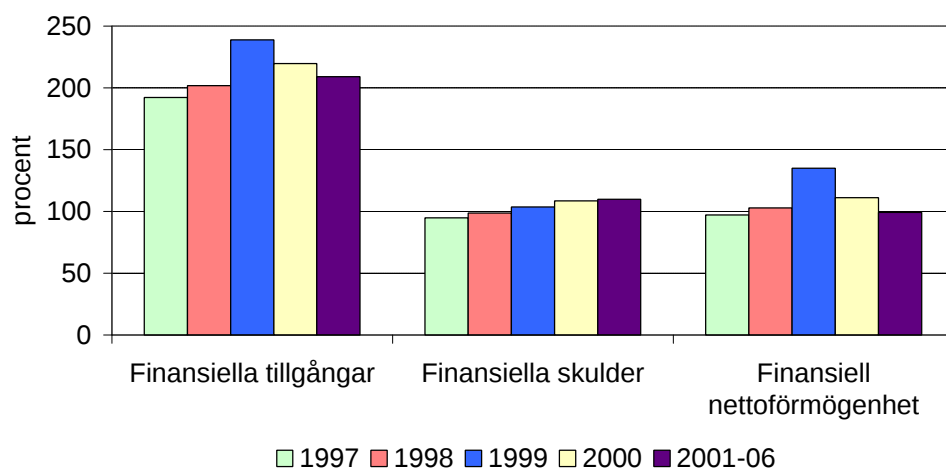
Hushållens finansiella nyckeltal

Miljard kronor, ultimo december	1997	1998	1999	2000	2001-06 ⁸⁾
Hushållens disponibla inkomster	934	956	990	1035	1066
Finansiella tillgångar²⁾	1795	1931	2364	2274	2229
i procent av disponibla inkomster	192	202	239	220	209
Inkl. kollektiva försäkringar	1985	2134	2598	2538	2503
i procent av disponibla inkomster	213	223	262	245	235
Finansiella skulder	887	945	1026	1123	1170
i procent av disponibla inkomster	95	99	104	109	110
Finansiell nettoförmögenhet	908	986	1338	1151	1059
i procent av disponibla inkomster	97	103	135	111	99
Inkl. kollektiva försäkringar	1098	1189	1572	1415	1332
i procent av disponibla inkomster	118	124	159	137	125

- Hushållens finansiella ställning har försvagats under 2000 och 2001. Den finansiella nettoförmögenheten, mätt i procent av hushållens disponibla inkomster, har fallit tillbaka till nivåer som gällde 1997 och 1998. Huvudförklaringarna ligger i den negativa börsutvecklingen och i en växande skuldsättning från hushållens sida.
- Vissa förmögenhetseffekter, som inte rör inte Sparbarometerens tillgångar, har dock varit positiva under senare år. Det gäller värdet på hushållens innehav av småhus och bostadsrätter. Barometern registrerar endast hur hushållen finansierar dessa tillgångar genom växande volymer småhuslån och lån till bostadsrätter.
- Enligt prognoserna ökar hushållen sina disponibelinkomster kraftigt under 2001. När konsumtionsefterfrågan dämpas skapar detta ett gynnsamt utgångsläge för hushållens finansiella sparande. Den växande skuldsättningen utgör dock en osäkerhetsfaktor.

Tillgångar, skulder och nettoförmögenhet i procent av hushållens disponibla inkomster

Ultimo december

Om statistiken

Underlag till Sparbarometern görs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Finansinspektionen. Syftet är att snabbt ge en preliminär kalkyl över hushållens finansiella sparande och förmögenhet kvartalsvis. Publiceringen sker inom fem till sex veckor efter kvartalsskifte på Finansinspektionens hemsida, www.fi.se. Sparbarometern baseras på preliminär statistik som finns tillgänglig inom en månad efter kvartalsskifte.

Sparbarometern bygger på samma begrepp som finansräkenskaperna, vilka är en del av nationalräkenskapssystemet och som styrs av internationella regler. Sparbarometern har därigenom samma definitioner som finansräkenskaperna vilket medför att uppgifterna har en god överensstämmelse med de uppgifter om hushållen som senare presenteras i de kvartalsvisa finansräkenskaperna.

Underlagen till Sparbarometern på SCB:s hemsida:

www.scb.se/ekonomi/annan/sparbarometern/Sparbarometern.asp

Finansräkenskaperna på SCB:s hemsida:

www.scb.se/ekonomi/finansmarknad/finansrakenskap/fir/fir.asp

Kontaktpersoner

Finansinspektionen:

Per-Arne Ström, enhetschef

08-787 8106

per-arne.strom@fi.se

Christian Nilsson, analytiker

08-787 8217

christian.nilsson@fi.se

SCB:

Marianne Biljer, utredare

08-506 942 48

marianne.biljer@scb.se

Hans Olsson, ekonom/statistiker

08-506 942 29

hans.olsson@scb.se

Noter

- 1) Exklusive hushållens intresseorganisationer.
- 2) Exklusive kollektivt försäkringssparande.
- 3) Finansiella skulder i förhållande till finansiella tillgångar exkl. kollektivt försäkringssparande.
- 4) Nysparandet i aktier finns inte tillgängligt under den senaste perioden och antas därför vara noll.
- 5) Inklusive allemansspar och riksgäldsspar.
- 6) Inkluderar 50% av Andra fonder och 50% av Individuellt försäkringssparande.
- 7) Inkluderar 50% av Andra fonder och 40% av individuellt försäkringssparande.
- 8) Den disponibla inkomsten 2001 bygger på Konjunkturinstitutets prognos.